భారతీయ కథాభారతి

(అనువాద కథలు)

సేకరణ, సంకలనం, అనువాదం

కాకాని చక్రపాణి

ఎమెస్కో

విషయ సూచిక

అస్సామీ		017
లక్ష్మీనాథ బెజ్‌బరువా	జయంతి కథ	020
రోమా దాస్	బాల్య ప్రేమ	029
జోగేన్‌దాస్	రక్షకుడు	040
నిరుపమా బోర్‌గొహైన్	చిరునామా	048
ఉర్దూ		058
ఇస్మత్ చుగ్‌తాయ్	రజాయి	061
సలామ్ బిన్ రజాక్	కామధేనువు	074
షఫీ మష్హదీ	మాటనమ్మకం	085
షఫీక్ అహ్మద్	పరాజయం	093
ఒడియా		097
ఫకీర్ మోహన్ సేనాపతి	రేబతి (రేవతి)	100
గోపీనాథ్ మహంతీ	తాడ్పా	112
సరోజినీ సాహు	అత్యాచారం	128
సత్యవ్రత్‌రథ్	ఎవరిదా గొంతు?	136
కన్నడం		141
మాస్తి వెంకటేశ అయ్యంగార్	పెరుగు అమ్మి	144
త్రివేణి	అతడి ఎంపిక	156
లంకేశ్. పి	స్టెల్లా అన్న పేరున్న అమ్మాయి	163
రాజశేఖర నీరమాన్వి	అండ	175

కశ్మీరీ		188
అమీన్ కామిల్	పేదవాడి పెళ్ళాం	190
అవతార్ కృష్ణ రహబార్	నీడ	195
హరికృష్ణ కౌల్	దుఃఖార్తులు	201
నిసార్ నసీం	మృగతృష్ణ	211
కొంకిణి		215
చంద్రకాంత్ కేణి	అమాయకత్వం	217
మీనాకాకోడ్కర్	ఒరే నా చురుంగన్...	223
గుజరాతీ		232
హిమాంశు వోరా	కుటుంబ సభ్యుడు	235
దిలీప్ రాణ్‌పురా	కన్నీళ్ళ వర్షం	239
భూపేన్ ఖఖర్	గ్లాసు	246
నాయికల్ గంగేరా	వెలుగునీడలు	265
డోగ్రీ		272
వేద్ రాహీ	అనుపస్థితి	274
సుదేశ్ రాజ్	రాలే ఇసుక రేణువులు	286
తమిళం		293
న. పిచమూర్తి	కావలి	296
పుదుమైపిత్తన్	మహాశ్మశానం	308
సుందరరామస్వామి	పునర్వైభోగం	315
ప్రపంజన్	దయాళువు	326
నేపాలీ		338
బిశ్వేశ్వర్ ప్రసాద్ కొయిరాలా	దిగువ భూములు	341
యం.యం. గురుంగ్	వాంఛలు (ఆపైన ఓ మృతశరీరం)	347
సమీరణ్ ప్రియదర్శి	అంతరంగం	351
మోహన్ ఠాకూరి	తాజాకలం	364

పంజాబీ		367
బూటాసింగ్	ముసలమ్మ	370
అమృతాప్రీతం	కిరొసిన్ కంపు	376
అజిత్ కౌర్	అలీబాబా మరణం	383
దలీప్‌కౌర్ తివానా	అమాయకురాలు	399
బెంగాలీ		405
పరశురాం	సరళాక్ష హోం	408
ఆశాపూర్ణాదేవి	అగ్గిపెట్టె	424
సమరేశ్‌బాబు	సుడిగుండం	430
జానకీ మిత్ర	ఏకాకి	443
భారతీయ ఆంగ్లం		450
ముల్కరాజ్ ఆనంద్	తప్పిపోయిన పిల్లవాడు	453
ఆర్.కె. నారాయణ్	తండ్రి సాయం	461
జై. నింబ్‌కర్	వీరుడి మరణం	469
జస్వంత్ సింగ్	పంచాయితీ	478
మణిపురి		483
ఎం.కె. బినోదినీదేవి	స్వరం	486
ఎ. శ్యామకృష్ణ శర్మ	మంత్రగత్తె	495
మరాఠీ		500
జి.ఏ. కులకర్ణి	తపస్వి	503
గంగాధర్ గాడ్గిల్	కాందిశీక నగరం	509
గౌరీదేశ్‌పాండే	తడిసిపోయిన బెస్త	522
గణేశ్ అవటే	అతిథి	528
మలయాళం		537
కరూర్ నీలకంఠ పిళ్ళయ్	చెక్కబొమ్మ	540
కోవిలన్	శంఖం	551
వి.వి. యన్ (నాయర్)	ప్రేమపెళ్ళి	563
కమలాదాస్	పాయసం	575

మైథిలీ		579
లిలీ రే	అనుకోని అతిథి	581
ఉపేంద్ర దోషీ	మొదటి అడుగు	590
రాజస్థానీ		597
లక్ష్మీకుమారి చుందావత్	రాజపుటానీ	600
విజయదాన్ దేథా	సందిగ్ధావస్థ	608
మీతేష్ నిర్మోహీ	న్యాయం లభిస్తుంది!	634
చైనాసింహ్ రాజపురోహిత్	చెప్పుల్లేని కాళ్ళు	643
సంస్కృతం		656
రాధావల్లభ్ త్రిపాఠీ	వైవా	659
సింధీ		673
మోతీలాల్ జోత్వానీ	వ్యర్థ ప్రయాస	675
బ్రిజ్‌మోహన్	తోక	682
హిందీ		686
గురుదత్	గురుదక్షిణ	693
సుదర్శన్	ఓటమిలో గెలుపు	706
యశపాల్	పరదా	712
జైనేంద్రకుమార్	బహుమతి	719
ఉషా ప్రియంవద	రిటైరయ్యాక	727
హృదయేశ్	రామచిలకలు	739
స్నేహ మోహనీశ్	ఈవెనింగ్ ఇన్ బాంకాక్	751

అస్సామీ

ప్రాచీన కాలంలో బ్రహ్మపుత్రానది లోయలో, కరుటోవా నదికి తూర్పున ఉన్న ఈ ప్రాంతాన్ని కామరూపమనీ, ప్రాగ్జ్యోతిషమనీ పిల్చారు. మధ్యయుగంలో ఆహోం, రాజులు 600 యేండ్లపాటు (క్రీ.శ. 1228-1826) పరిపాలించారు. అస్సాం 1824-'26లో జరిగిన మొదటి బ్రిటీషు- బర్మీసు యుద్ధం తర్వాత బ్రిటీషు ఇండియాలో భాగమయింది. 1912లో అస్సాం ప్రావిన్స్ ఏర్పడింది. స్వతంత్ర భారతంలో ఒక రాష్ట్రమయిన అస్సాంకు రాజధాని దిస్‌పూర్; గౌహతి పెద్ద నగరం. రాష్ట్ర విస్తీర్ణం 31,000 చదరపు మైళ్ళు. జనాభా మూడుకోట్లపైన వుంటుంది. అస్సామీ అధికార భాష; బారక్ లోయలోని మూడు జిల్లాల్లో బెంగాలీ, బోడోలాండ్ ప్రాంతపు నాలుగు జిల్లాల్లో బోడో భాష మాట్లాడతారు.

తొమ్మిది, పది శతాబ్దాలకు చెందిన చర్యాపదలో అస్సామీ భాషాలక్షణాలు ఉన్నాయంటారు. పధ్నాల్గవ శతాబ్దంనుండి అస్సామీ సాహిత్యం వికసించ నారంభించింది. అప్పుడు హరివర విప్రుడు రాసిన మహాభారతం ఆధారంగా వవ్రువహనార్ యుద్ధ, రామాయణ కథ ఆధారంగా లవకుక్సార్ యుద్ధ వెలువడ్డాయి. ఈకాలానికి చెందిన ప్రముఖ కావ్యం మాధవ కందాలి రాసిన సప్తకాండ రామాయణ. ఇందులో ఉపయోగించిన (వ్యావహారిక భాషకు భిన్నమైన) సాహితీభాష 19వ శతాబ్దంలో కొత్త సాహిత్య ప్రాదుర్భావం వరకు ప్రామాణిక భాషగా నిల్చింది. ఆహోం రాజుల కాలంలో 17వ శతాబ్దంనుండి వచన చారిత్రక రచనలకు ప్రాధాన్య లభించింది. బ్రిటీషువారి కాలంలో, తూర్పు అస్సాంలో ముద్రణ, సాహితీ కార్యకలాపం అధికంగా ఉండటంతో అక్కడి భాష ప్రామాణికమైంది. ఇటీవలి కాలంలో గౌహతి రాజకీయ, వ్యాపార కేంద్రంగా అభివృద్ధి చెందటంతో, ప్రామాణిక అస్సామీ భాష తూర్పునుండి ఇక్కడకు కదలి వచ్చింది. భారతదేశంలోని మిగతా ప్రాంతాలలో లాగానే, భాషాభివృద్ధిలో మిషనరీల పాత్ర చెప్పుకోదగ్గది. ఆధునిక అస్సామీ సాహిత్య ప్రారంభం జానకీ (1889) పత్రికతో మొదలవుతుంది; అందులోనే లక్ష్మీకాంత బెజ్‌బరువా

(1868–1936) మొదటగా లఘుకథను ప్రచురింప చేశాడు; అరుణోదయ్ (1846–'80) పత్రిక కూడ ఎన్నో అనువాదాలను ప్రచురించింది. 1891లో పద్మాబతి దేబి ఫుకనాని రాసిన మొదటి అస్సామీ నవల సుధామర్ ఉపాఖ్యాన్ ప్రకటిత మయింది. రజనీకాంత బొర్దొలాయ్ తన ప్రసిద్ధ నవల మిరి జియోరి ప్రచురించాడు. హేమ్ బారువా (1835–'96) లాంటి రచయితలు చేసిన కల్పనా రచనలు, భిన్న రచయితలు బెంగాలీనుండి అస్సామీలోకి చేసిన అనువాదాలూ లక్ష్మీకాంత బెజ్‌బరువా రచనలకు పాఠకులను ఆయత్తం చేశాయి. అతడి కథలు సమకాలీన సమాజాన్ని ప్రతిబింబిస్తాయి. శరత్‌చంద్ర గోస్వామి (1887–1944) కథలు మానవసంక్లిష్ట సంబంధాలను వెలికి తీస్తాయి. దండీనాథ్ కలితా (1890–1955) అతడి సమకాలికుడు. నకుల్‌చంద్ర భూయాన్ (1895– 1968), హలీరామ్ దెకా (1901–'1862) సామాజిక వాస్తవికతకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. లఖీధర్ శర్మ (1896–1935) కథలు ఒక లోలుపతను ప్రసాదిస్తాయి.

బిరించీకుమార్ బారువా (1908–1964) ఆగమనంతో అస్సామీ కథకో విపులత వచ్చింది. అతడి కథాసంకలనాలు *పోత్ పరిబర్తన్*, *అఘుని బాయ్* మిగతా సమకాలిక రచనలకు భిన్నంగా ఉంటాయి. రోమాదాస్ (1909– '81) కథలు నాగరికతను, మర్యాదను వ్యక్తపరుస్తాయి.స్వాతంత్ర్యం తరువాత ఈ ప్రక్రియ విస్తార విషయాలను చేపట్టింది. సయ్యద్ అబ్దుల్ మాలిక్ (1919–2000) కథలు భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక భ్రష్టతను వెలికి తీసేట్టు ఉంటాయి. శీలభద్ర (1923–), బీరేంద్రకుమార్ భట్టాచార్య (1924–'97) కూడ చెప్పుకోవల్సిన రచయితలు. ఈ ప్రక్రియను ఉన్నత శిఖరాలకు చేర్చినవాడు మహీమ్ బోరా (1926–). ఆధునిక అస్సామీ కథకు మార్గదర్శకత్వం వహించినవాడతడు అని భావిస్తారు. "కథానిబరీ" లాంటి కథలలో అతడు నిశ్శబ్దపు వివిధకోణాలను శోధించాడు. అందులో అతడు ఒకపార్శ్వంలో అస్తిత్వవాదపు మృత్యు ప్రశ్నలను, మరొకపార్శ్వంలో బాధ్యతను ప్రదర్శించాడు. అలాగే, జోగేన్ దాస్ (1928–'99) సమకాలీన సమాజ, సాంస్కృతిక నిర్మాణాల అసంబద్ధతలను ప్రదర్శిస్తాడు. అస్సామీలో మహా ఆవిష్కృతాత్మక రచయిత సౌరవ్‌కుమార్ చాలిహా (1930–); తన సమకాలికులకు భిన్నంగా అతడు ఆధునికత్వపు అనుభవాన్ని తన రచనలలో ప్రతిబింబించాడు. అతడు రచయితలకు, పాఠకులకు కూడ కొత్త దృశ్యాలను ప్రదర్శించాడు. హెుమేన్ బోర్‌గొహైన్ (1932–) పేరొందిన నవలా కారుడు. అతడి

“ఇస్మాయిల్ షేకోర్ సంధనోత్”, “నరకట్ బసంత” వంటి కథలు అతడి సృజనాత్మక నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శిస్తాయి. భబేంద్రనాథ్ సైకియా (1932– 2003) ప్రాకృతిక వాదాన్ని ప్రస్ఫుటింప చేస్తూ, వివరణకు ప్రాధాన్యమిచ్చాడు. నిరుపమా బోర్‌గొహైన్ (1932–). అతులానంద గోస్వామి (1935–), నగేన్ సైకియా (1938–), ప్రణయ్‌జ్యోతి దెకా (1939–), మిమోనీ రైజోమ్ గోస్వామి (1941–), జహీరుల్ హుస్సేన్ (1941–2002), అపూర్బ శర్మ (1943–), సౌరభ్‌కుమార్ చాలిహా, హరేకృష్ణ దెకా (1943–), దేబబ్రతదాస్ (1950–), మనోరమాదాస్ మెధి (1950–), భూపేంద్ర నారాయణ్ భట్టాచార్య (1951–), జ్యోతిప్రసాద్ అగర్‌వాలియా, బిష్ణు ప్రసాద్ రభా, అతుల్‌చంద్ర హజారికా, నళినీబాలాదేవి, నవకాంత్ బారువా తదితర రచయితలు సుసంపన్నం చేశారు.

1980ల తర్వాత అస్సామీ కథ కొత్త కథన పద్ధతులతో, లైంగికత్వం, స్వత్వం, జాతీయతలాంటి పరిచిత వస్తువులను భిన్న రూపాలలో ప్రదర్శించింది. ఈ కాలంలో ఎంతోమంది రచయిత్రులు కథారచనకు పూనుకున్నారు. తన కథాసంకలనాలు *కథాగరత్ ఈశ్వర్, ప్రేమ్ గాథా* లలో భిన్న విషయాలను గురించి మనోరమా దాస్ మేధీ (1950–) ప్రస్తావించింది. భుపనేంద్ర నారాయణ్ భట్టాచార్య (1951–),ఆరూప పతంగియా కలితా (1956–), జయంతకుమార్ చక్రొబర్తీ (1957–), జ్యోతిష్ సిక్‌దర్ (1959–), రాబిన్ శర్మ (1960–), బొంతి సంచోవా (1962–), అపూర్బకుమార్ సైకియా (1962–), మనోజ్‌కుమార్ గోస్వామి (1962–), తపన్ దాస్ (1962–), బితోబన్ బోర్‌బొరా (1963–), మైనీ మహంతా (1963–), అనూరాధాశర్మ పూజారి (1964–), ఇమ్రాన్ హుస్సేన్ (1964–), మణికుంతల భట్టాచార్య (1968–), అతను భట్టాచార్య (1968–), అనామికా బోరా (1968–), ప్రశాంతకుమార్ దాస్ (1971–), రత్న భరలీ తాలుక్‌దార్ (1971–), ధ్రుబజ్యోతిశర్మ (1973–), మౌసూమీ కదల్ (1974–), ఆరూప్‌కుమార్‌నాథ్ (1974–), మోనాలిసా సైకియా (1975–), గాతాలీ బోరా (1977–), మోనికాదేబి (1979–) తదితర రచయితలూ అస్సామీ కథను ప్రపంచ కథలతో పోటీ పడేట్టు చేస్తున్నారు. అస్సామీ కథాప్రగతిలో *బన్హి, అబహోన్, రామ్‌ధేను, ప్రకాశ్, గరియోషి,* పత్సోరి లాంటి పత్రికల సేవ మరువలేనిది.

లక్ష్మీనాథ బెజ్‌బరువా (1864–1938): ఇతడిని అస్సామీ సాహిత్య పథప్రదర్శకుడుగా భావిస్తారు, 'సాహిత్య రథి' అని పిలుస్తారు. నాగావ్ సమీపంలోని ఆహత్‌గురిలో, 1864 నవంబరు(?)లో జన్మించాడని భావిస్తారు. డిబ్రూఘుర్‌లో 1938 మార్చి 26న మరణించాడు. తన ఆత్మకథ *మోర్ జీబన్ సోవరన్* లో చెప్పుకున్నట్లు అతడి పుట్టిన రోజు విషయంలో సందిగ్ధం ఉన్నది. అస్సాం సాహిత్య సభ అతడి పుట్టిన రోజును 1864 అక్టోబరు 14గా నిర్ధారించింది. అతడు తన బాల్యాన్ని తండ్రి ఉద్యోగ రీత్యా ఆయనతో పాటు వెళ్తూ, అస్సాంలోని భిన్న ప్రదేశాలలో గడిపాడు. శిబ్‌సాగర్ ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం. సిటీ కాలేజీలో ఎఫ్ఏ, ఆ తర్వాత బియే, ఎంయే, బియల్ డిగ్రీలు కలకత్తాలో చేశాడు. రబీంద్రనాథ్ మేనకోడలు ప్రగ్యాసుందరీదేవిని వివాహం చేసుకున్నాడు.

అతడు 8 నాటకాలు, 4 ప్రహసనాలు, 3 చారిత్రక రచనలు, ఒక ఏకాంకిక, 3 జీవిత చరిత్రలు, 2 ఆత్మ కథలు రాశాడు. పిల్లల కథలు, కథాసంకలనాలుకూడ ప్రచురించాడు. 'ఓ ముర్ అపునార్ దేశ్' అని అతడు రాసిన గీతం అస్సాం రాష్ట్రగీతమయింది.తన హాస్య రచనలకు గాను 1931లో అస్సాం సాహిత్య సభ అతడికి 'రసరాజ్' అన్న బిరుదాన్నిచ్చింది. అతడి కవితా సంకలనాలు: కొదమ్ కోలి (1913), *పొదుమ్ కోలి* (1968); నవల *పొదుమ్ కుంవరి*; కథాసంకలనాలు: *సురభి* (1909), *జాధుకథార్ కుకి* (1912), *జోన్‌బిరి* (1913), *కెహోకలి,కోకదేయాత నతిలోరా, బుర్హి ఎయిర్ సాధు, జునుకా.*

జయంతి కథ

(ఆంగ్లానువాదం: జుగల్ కలిత. లక్ష్మీనాథ బెజ్‌బరువా జోనకీ యుగానికి చెందినవాడు; అంటే అస్సామీ సాహిత్యంలో అది కాల్పనిక యుగం. విషాదంలో గొప్పదనం ఉందని భావించే లక్షణం కాల్పనికతలో ఒక భాగం. అందుకే ఆ కాలంలో, లైలా–మజ్నూ, పార్వతీ– దేవదాసు లాంటి కథలను రచయితలు, పాఠకులు ఆదరించారు. ఈ కథ చివరలో భర్తను రక్షించిన జయంతి మరణించాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ, ఆనాటి కాల్పనికత ఆమె మరణాన్ని ఆశించింది. రచయిత దాన్ని ఆదరించాడు.)

జయంతి కులీన కుటుంబంలో జన్మించింది; ఆమె వివాహంకూడ కులీన కుటుంబంలోనే జరిగింది. ఆమె దేనికీ లోటులేని ప్రపంచంలో, అఖండ సంతోషంలో